

Vitaliteitsecho: bevestiging van de zwangerschap

De eerste weken van de zwangerschap zijn vaak heel onwerkelijk. Na de eerste blijdschap van de positieve zwangerschapstest wil je als aanstaande ouders graag bevestiging. Bij de vitaliteitsecho zie je voor het eerst het nieuwe leven in je buik.

De vitaliteitsecho is een spannend onderzoek. Vooral als een eerdere zwangerschap niet goed is gegaan. Als je complicaties hebt zoals bloedverlies of buikpijn. Of als je eindelijk zwanger bent na een lange kinderwens. De vitaliteitsecho is niet standaard en wordt alleen op medische indicatie verricht.

Inwendige echo

Dit echo-onderzoek is vaak inwendig (vaginaal). Zo kan de echoscopist dichterbij de baarmoeder en omgeving kijken. Meestal lig je in een houding waarbij het bekken gekanteld is, dat geeft het beste beeld.

Waar kijken we naar?

- **Hartactie**

Eerst kijkt de echoscopist of er een kloppend hartje zichtbaar is. Dat is afhankelijk van het aantal zwangerschapsweken, de locatie van de zwangerschap, de ervaring van de echoscopist en de technische kwaliteit van het echoapparaat. Op zijn vroegst kan dit met 5 weken en 3 dagen. Het embryo is dan ongeveer 3 mm en de vruchtzak ongeveer 8mm. Als het embryo 10 mm groot is, moet er hartactie zijn - anders is de zwangerschap niet vitaal.

In het eerste trimester (tot 12 weken) is het niet veilig om het hartje te laten horen. De geluidsgolven die hiervoor nodig zijn, zijn te sterk en te gericht. Dit kan de ontwikkeling van de baby mogelijk schaden.

- **Ligging en vorm baarmoeder**

Vervolgens kijkt de echoscopist naar de vorm en positie van de baarmoeder en de omgeving. Zijn de eierstokken zichtbaar? Zien we nevenbevindingen, zoals met vocht gevulde holten (cysten, meestal in de eierstok) of vleesbomen (myomen)?

- **Locatie van de zwangerschap**

De echoscopist kijkt naar de locatie van je zwangerschap. Zit deze in de baarmoeder of erbuiten? Een buitenbaarmoederlijke zwangerschap is niet levensvatbaar en kan de gezondheid van de moeder schaden. Net als een zwangerschap in een litteken van een keizersnede of in de overgang van baarmoeder naar eileider. Heel soms kunnen we de locatie van de zwangerschap niet vaststellen en word je doorverwezen naar de gynaecoloog voor nader onderzoek.

- **Eenling of meerling**

Vanaf 8 weken zwangerschap kun je al goed zien of het een eenling of een meerlingzwangerschap is. Als het een meerling is, kijkt de echoscopist naar het vlies tussen de baby's. Zit er geen vlies tussen de baby's dan geeft dat meer medische risico's.

De ontwikkeling in weken:

De eerste fase van een zwangerschap is cruciaal. De aanleg van alle organen gebeurt in de eerste 10 weken. Met de vitaliteitsecho krijgen we een eerste indruk van dit ingewikkelde proces. Afhankelijk van het aantal zwangerschapsweken is het volgende te zien:

4 weken: verdikking van het baarmoederslijmvlies en de zwangerschapsring (vruchtzak van 3-5mm)

5 weken: het dooierzakje (circa 2 mm) en soms al iets van embryonaal weefsel, maar nog geen hartactie

6 weken: embryo met hartactie en een dooierzakje voor de voeding van de embryo

7 - 8 weken: de baby beweegt en de eerste hersenstructuur is zichtbaar

9 weken: de ledematen en de vorm schedel ontwikkelen zich

10 weken: de zwangerschapsduur is te bepalen. De kruin-stuittlengte is dan ongeveer 30mm

Uitkomst van de echo

Meestal is een voorzichtig 'gefeliciteerd met jullie zwangerschap!' op zijn plaats. Dan hebben we een kloppend hartje in de baarmoeder gezien. Soms kunnen we bij benadering inschatten wat de zwangerschapsduur is. En we hebben een eenling - of soms een meerling - gezien. Je krijgt altijd een foto mee naar huis.

Helaas kunnen we niet altijd met zekerheid zeggen of een zwangerschap vitaal is. Is dit het geval, dan krijg je na een week weer een echo. Ook kan de ontwikkeling er op deze echo goed uitzien, maar bij een volgende echo helaas toch niet. Of soms blijkt dat de zwangerschap niet goed is. Als we afwijkende bevindingen zien, neemt de echoscopist contact op met je verwijzer (meestal je verloskundige) om verder beleid af te spreken.

Datum: januari 2019